

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:
Szeged-utca 1. szám.
Telefonszám 162.
Megjelenik
hét naponként a kora
reggeli órákban.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben, házhoz hordvat

Félévre 18 korona.

Egy óra 3 korona.

Vidéken:

Félévre 18 korona.

Egy óra 3 korona.

Szerkesztésért felelős: Dr. DÓZSA IMRE

Kiadótulajdonos: KOVÁCS SANDOR.

A nyugati nagy csata.

Óriási erővel küzdenek a németek.

Vezérkarunk jelentése.

Hivatalos jelentés.

Budapest, július 18.

Az olasz fronton nincs különösebb esemény. Albániában az ellenség érintkezésbe jutott csapatainkkal.

A vezérkar főnöke.

A német vezérkar jelentése.

Berlin, július 18.

Nyugati harcok:

Rupprecht trónörökös hadseregportja: Lenstől északra ellenség elkeseredett támadásait vertük vissza. A tüzérségi tevékenység, mely nappal mérsékelt volt, este élénkebbé vált és éjjel Yperntől délnyugatra rendkívül hevessé fokozódott.

A német trónörökös hadseregportja: Bóhm vezérezredes hadserege súlyos harcokban állott. Ellenség rendkívül megerősödvé

egységes ellentámadást intézett ellenünk. Estére a csata javunkra dőlt el. Támadás ellenség legsúlyosabb veszteségei mellett véresen omlott össze. Marenilől délkeletre fekvő kisebb helységekbe, ahová ellenség átmenetileg behatolt — kivertük az ellenséget.

A franciák a folyó északi partján hiába kísérelték meg, hogy sikereinket vitássá tegyék. Pourcytól keletre fekvő hegyhátnak rohammal való elfoglalásával védőcsapatot szedparancskával együtt elfogtuk. Több ágyút zsákmányoltunk.

Reimstől keletre helyzet változatlan. Változó erejű tüzérségi tüz. Messigestől északnyugatra ellenség kisebb támadásokat intézett ellenünk. A légi harcokban 23 ellenséges repülőgépet lőttünk le.

Ludendorff,

(Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A németek a franciák első állásaiban.

A Reuter-ügynökség 16-án jelent: Értesülésünk szerint délig a német offenzíva egy helyen sem jutott öt mérföldnél előbbre, noha az ellenség kétségbeesett támadásainál minden erejét megfeszítette.

A Wolff-ügynökség jelenti: A július 15-iki támadás a franciáknak Champagneban levő egész első állásrendszerébe került. Az időjárás kedvezőtlen volt. Ennek ellenére a francia ütegeket sikerült úgy legyőzni, hogy a német gyalogság csekély veszteséggel foglalhatja el az első vonalakat. A franciák ellenállását mindenütt gyorsan megtörtük. A németek oly gyorsan követték a tüzet, hogy a földalatti árok kijáratát megszállták, mielőtt a franciáknak sikerült volna onnét kijönniük. Ellenállás megkísérlése nélkül százan és százan elfogták magukat. Körülbelül déltájban a németek berendezkedtek az elfoglalt területen és biztos összeköttetést szereztek mögöttük csapatokhoz.

A Wolff-ügynökség jelenti este: A franciák újabb ellentámadását a Marne déli partján visszavertük. Másikoldalon a helyzet változatlan.

A választójogi javaslat részletes tárgyalása.

A képviselőház mai ülése.

Az érdeklődés mára a fagypontra csökkent és Szász Károly elnök alig néhány képviselő előtt nyitotta meg 11 óra körül az ülést.

A választójogi törvényjavaslat harmadik szakasza.

Platthy György: Ez a szakasz biztosítékot tartalmaz arra, hogy a kiknek valamely jogcímen szavazati joguk volt, az új névjegyzékbe is felvéssenek, feltéve, hogy a feltételek nem változtak meg.

Ha az 1918-as névjegyzék fedezné az 1914-es névjegyzék tartalmát, akkor nem lenne kifogása az ellen a rendelkezés ellen, de az 1918-as névjegyzékből a háború forrása következtében sokan kimaradtak, a kik az 1914-esben még szerepeltek. 1848-as törvényre való hivatkozással módosítást javasol a harmadik szakaszba. A módosítás szerint mindazok felveendőek az új névjegyzékbe, akik 1914—1919. évek valamelyikének névjegyzékében már szerepeltek.

Wekerle Sándor miniszterelnök válaszul Platthy György felszólására. Mindenekelőtt azt hangsú-

lyozza, hogy 1848-ban még nem voltak névjegyzékek.

Másképpen áll a dolog a 72-es törvénnyel. Ez a törvény úgy rendelkezik, hogy a megelőző névjegyzék választói átveendőek az új névjegyzékbe. Ha a bizottsági javaslat harmadik szakaszának olyan jelentősége lenne, mint a melyent Platthy annak tulajdonit, akkor elfogadná az indokait, de itt az analfabétákról van szó, a kik most is felvétehetik magukat megfelelő jogcímen.

Bizony Ákos: Csak a negyedtel-
kések nem lesznek szavazók.

Wekerle Sándor: Dehogy nem, ha irni olvasni tudnak: Az 1918-as névjegyzékben 350000-rel több választó van felvéve, mint a mennyi az 1914-esben volt az utolsó kész névsor, ezért vették ezt a névsort alapul.

Csizmadia Endre csatlakozik a miniszterelnök álláspontjához.

A negyedik szakaszt változatlanul elfogadták.

Az ötödik szakaszról Pető Sándor szólalt fel. Az ötödik szakasz megmagyarázza, hogy mi értendő állandó lakhelynek és úgy rendelkezik, hogy a kik egy évig egy községben laktak, vagy lakást csak egyszer változtattak, olyanoknak tekintendők, mint a kiknek állandó lakhelyük van. Szerinte az felesleges és jogfosztó rendelkezés. Módosítást javasol olyképpen, hogy mindazok állandó lakhellyel rendelkezőknek tekinthetők, akiknek az összeírás idején állandó lakásuk van.

Gróf Batthyány Tivadar: Pártját úgy az ötödik szakasz, mint a törvényjavaslat további rendelkezései tekintetében mélyreható ellentétek választják el a javaslattól. Ma mind azok a népek, melyeknek történelmi emlékeik vannak, önálló állami életre törekcsenek.

Elváratai annak idején a legnagyobb lelkesedéssel vettek részt azokon a tárgyalásokon, amelyek a demokratikus választójog megvalósítására irányultak. Nem kötötték magukat ahhoz, hogy az egész vonalon az ő programjuk, az általános titkos, egyenlő, községenkénti és a nőkre is kiterjedő választójog valósuljon meg. Elfogagtak egy kompromisszumot, amely eredeti koncepciójuknak megfelelt és amelyhez az összes radikális elemek hozzájárultak. Így készült az eredeti javaslat, melyet azonban a bizottsági tárgyalás során reakciós

szellemben teljesen megváltoztattak.

Ő és elváratai felvetik a kérdést, hogy amikor itt az egész vonalon megváltoztatják az eredeti javaslat intencióit, hogy amikor a miniszterelnök ur minden indítványát elveti többség, van-e értelme, hogy ők továbbra is részt vegyenek a tanácskozásban.

Wekerle miniszterelnök: A képviselő ur felveti önmaga előtt azt a kérdést, hogy résztvegyen-e továbbra is a képviselőház tárgyalásán. Erre ő nem adhat választ, azt azonban mindenesetre hangsúlyozza, a képviselői kötelességgel akkor nem fog összeütközésbe jutni Batthyány, ha nem vonja ki magát a tanácskozásból. Pető módosítását nem fogadja el, ellenben Csermák módosításához hozzájárul.

Az ezután következett szavazásban a többség a bizottsági szöveghez 5. §-at elfogadja.

A 6. és 7. szakaszt változatlanul elfogadják.

Batthyány beszéde után Károlyi Mihály gróf és pártja kivonultak az ülésteremből és többé nem vettek részt a tárgyalásban.

Estig aztán 88 paragrafusát tárgyalták le a választójognak.

Helyes Makó pénzügyi spekulációja.

A jövő nagy Makóért.

Makó városa tudvalevőleg a legközelebbi jövőben nagy beruházások előtt áll. A város csatornázása, vízvezetékekkel való ellátása olyan sürgős feladatok, a melyeknek tervét a városnak már most a háború alatt el kell készítenie s a háború befejezése után rögtön hozzá kell látni a munkához. A közbiztonság építése szintén olyan dolog, ami nem tűr halasztást. Mindezen dolgok keresztülvitelére pénzre, sok pénzre van szüksége a városnak.

Ma nagy pénzbőség van. Ezt a nagy pénzbőséget akarja kihasználni a város, s arra az időre pénzügyileg felkészülni, mikor majd a hadi vagyonadó s más adók behozatala folytán a pénz meg fog csappanni, s pénzsűk világ lesz.

Makó város pénzügyi bizottsága ma tartott ülést Petrovics György dr. polgármester elnöke alatt a melyen elhatározták, hogy a fent vázolt beruházások végrehajtásához szükséges összeget már most felveszi. Ez az összeg négy millió koronát tesz ki. Már az által, hogy a város ezt a kölcsönt most veszi

fel, igen jelentékeny árfolyamnyeresége lesz a városnak. A számítás igen egyszerű. A város 94 koronás árfolyamban kapja a kölcsönt községi kötelezőkben. Már most a város ezt az egész 4 millió koronát 5 és fél százalékos hadikölcsönkötvényben helyezi el mindaddig, amíg a szükséges beruházásokat eszközölheti. Az 5 és fél százalékos hadikölcsönöknél 91 kor. 50 filléres árfolyamot fizet a város, tehát csak árfolyam különbségben 120000 koronát nyer a város.

Ami pedig a kamatfizetést illeti, a város a kölcsönkért 5,2 százalék annuitást (évi törlesztést) fizet. Kap pedig az összeg után 5 és fél százalékot, a nyereség évenként 12000 korona. Mikor az összeg szükséges lesz, akkor a város lombardirozni fogja a hadikölcsönkötvényeket, vagy pedig eladja azokat. A mindenképpen helyes pénzügyi terv felett a hétfői rendkívüli közgyűlés fog dönteni, s kívánatos, hogy a helyes pénzügyi spekulációnak minél nagyobb többsége legyen.

A cséplőgép. Hadikölcsönjegyzések Makón.

A cséplőgép már megkezdte a maga dologtevését. Ha még csak szórványosan is, de már zug, zakatol, sipol a rónákon és a lankások lejtőin. Ez most a legszebb magyar muzsika. Még csak így, kezdetben, egy két primhegedű játszik, de nemsokára már országszerte egész zenekarok szólalnak meg a cséplőgépek nagybögőiből. És az a különös a játékba, hogy nem a muzsikáért kell fizetoi, hanem a muzsika fizet zsákszáma az aranykalászkoból. Nincs szebb magyar idő a Péter-Pál után való napoknál. Garma-dával hullik az aranyeső.

A hűséges magyar föld eltartott bennünket ime most is az új termésig. A cséplőgépek már zognak és a malmok is kezdenek megindulni. Omlik a kenyérmag lelke, a finom fehér liszt. És úgy tűnik, mintha a fehér lisztfelhők között fehér galambok röpködne. Végre már talán a béke galambjai!

A cséplőgépek bugásából, malmok zugásából azonban kihallatszik egy figyelmeztető szózat a magyar föld mépeihez: Emberek, ez a föld eltart titeket mindnyájatokat, még a szomszédoknak is jut az áldásából, de azután ti se feledkeztek meg a hűséges anyaföldről.

A föld eltart titeket. Ti pedig tartsátok meg a földet. Ezt pedig nem tehetitek máskép, minthogy megvédelmeztitek az ellenségtől. Sok ellenség leselkedik még a magyar földre. Verjük vissza ellenségeinket. A ki bírja: karddal, aki bírja: pénzzel. A cséplőgép kürtöje ezt a riadót fujja: Fel, fel, itthonmaradtak, jegyezzünk sietve a hadikölcsönre. Ne legyünk hálátlanok!

A csecsemőhalandóságot csak a gyermekek zül- lése mulja fölül.

A háboru mindenütt érezteti romboló hatását, de a nemzet és a jövő társadalmi szempontjából a gyermekvédelem a legsürgősebb kötelessége úgy az államnak, mint a társadalomnak.

Szinte ijesztő az a kép, amelyet e tekintetben kapunk. A négy év óta tartó világháboru elvonta a családapákat és a kenyérkeresés nehéz munkáját az anyák vállára tette. A gyermekek legtöbb esetben minden felügyelet nélkül az egész napot az utcán kóborolják át és a mindenre hajlékony zsenge lelküket az utca bűnös szelleme fertőzi meg. Álljunk meg csak az utcán és figyeljük a gyermekek életét!

A rosszul táplált és sokszor majdnem teljesen ruhátlan gyerekek, lányok és fiúk vegyesen kóborolnak az utcákon, sokszor félnapot át céltalanul.

Sóvárgó szemmel nézik a kirakatokat és a kofasátorokat és ez nemcsak a vágyakozást, hanem a bűnös gondolatokat is felkelti. A nincstelenség, a nélkülözés, a felügyelet és foglalkozás hiánya együtt idézi elő azt a rémséges züllést, amelyet csak akkor láthatunk katasztrófális nagyságában, ha a gyermekbiróságok óriási munkájába, a gyermekbűnözések gyakoriságába betekintést nyerünk. Szinte hihetetlen, de szomorú tény, hogy gyakran már 4-8 éves gyerekek is egész rablóbandát alkotnak, Lopnak, koldulnak, pusztítanak: És a legnagyobb baj abban rejlik, hogy senk isem törődikvelük.

Ha a kofától ellopnak valamit, szülők szidásán, korholásán kívül alig hallanak egyebet a károsultól. Ez pedig nagyon rossz lecke, mert csak arra alkalmas, hogy a szülők iránti tiszteletet még jobban aláássa. De még rosszabb a helyzet akkor, ha a gyermekek vandalizmusra tör magának utat. Egy ilyen pusztító csapat után kidöntött kerítések, lenyuzott fák, levert falak jelzik az utat és nincs sehol senki, aki ezt meggátolná, orvosolni volna hivatva. A rendőrség létszáma csekély, ezek a gyerekekkel igazán nem érnek rá törődni, az apák a frontokon véreznek, az anyák pedig a mosókonyhák gőzében, gyárakban keresik a család kenyerét, ha ugyan nem lisztért, krumpliórt ácsorognak.

Az iskolák, az ovodák csak részben végezhetik el hivatásukat. Ezek különben is annyira túl vannak tömve, hogy nem is állhatnak hivatásuk magaslatán.

Az államnak és a társadalomnak együtt kellene a bajokon segíteni! De nálunk ez is nehezen megy. Évek óta halljuk az anya és csecsemővédelem szép szövegeit, de még mindig jórészt csak a megbeszélésnél tartanak. A csecsemővédelem és a gyermekvédelem egyaránt szükséges; a kettőt nem is

volna szabad elválasztani és együtt kellene szervezni az anyavédelemmel. De nem holnap, hanem ma, mert az anyák, a csecsemők és a gyermekek mind jobban eltávolodnak egymástól. A nyomor, a halandóság és nevelés hiánya, szomorú képeket mutat és már nem képes kivárni a különböző bizottságok lassu vajadását.

Mikor lesz itt a szülők és a csecsemőknek védelem!?

Igaz, a szülőkkel és a csecsemőkkel eddig nem sok baj volt, hála Návay Aranka nemes munkálkodásának, de talán a gyermekek számára sem a gyermekbiróság és a javítóintézet az egyedüli eszköz!

Öreg népfelkelők szabadságolása.

A honvédelmi miniszter ma nagyfontosságu, közérdekű jelentőséggel bíró leiratot intézett a törvényhatóságokhoz, melyben kimerítő intézkedéseket tesz az iránt, hogy az egyre esőkkenő hadifogoly-munkáltszám miként pótolassék olyan 1868-69. évfolyambeli népfelkelőkkel, akiket e címen mezőgazdasági és ipari munkákra mielőbb szabadságolnak.

Ugy a mezőgazdaságnál, mint az ipari és kereskedelmi vállalatoknál dolgozó hadifoglyoknak tekintélyes része főlzabadt és e téren nagy hiány állott be, mondja a rendelet. A honvédelmi miniszter tehát ezen a helyzeten akar segíteni, amikor rendeletileg is kimondja, hogy szükségessé vált az 1868-69. évfolyambeli népfelkelőknek mezőgazdasági munkára való mielőbbi szabadságoltatása. Az 1868-ik évfolyambeli népfelkelőknek szabadságolása a rendelet értelmében július 1-től, szeptember 15-ig van folyamatban, míg az 1869-ik évfolyambeliek szeptember 16-tól december 31-ig szabadságoltatnak.

Addig is, mondja a rendelet, az emittett évfolyambeli szabadságolt katonák a közigazgatási hatóság részéről azonnal igénybe vehetnek. A rendelet szerint 1. Azon mezőgazdák, akiknek 10 hold vagy azt meghaladó birtokuk van, a saját földjükön foglalkoztathatók, az önálló iparral és kereskedelemmel bírók saját ipari vagy kereskedelmi telepükön foglalkoztathatók. 2. A tiz holdon aluli gazdák részére, lehetőleg lakóhelyükön vagy annak közelében felállítandó őrhelyekre sorozandók. 3. Ipari és kereskedelmi szakmunkások lakóhelyükön a közigazgatási hatóságnak adatként át és onnan fogják őket a megfelelő ipari illetőleg kereskedelmi pontokra dirigálni. 4. Ipari napszámok nagyobb ipari v. kereskedelmi üzemekbe dirigáltatnak.

— Anyakönyvi hírek. Házasságot kötöttek: Király János Dégi Juliánával. Elhalt Bódi Piroska 7 hónapos korában.

NAPI HIREK

— Személyi hírek. Dr. Justh János főispán, Hervay István alispán és Vásárhelyi Sándor főszolgabíró közlélmelési ügyekben pár napra Budapestre utaztak.

— Demkó kir. közjegyző gyásza. Ma délután futótüzként terjedt a városban az a tragikus gyász, hogy Demkó Pál kir. közjegyző viruló szépségű leánya Demkó Erzsébet hirtelen meghalt. A szomorú hír telefon útján jutott Makóra. Demkó Erzsébet pár nappal ezelőtt rokoni látogatásra Nagybecskerekre utazott. Onnan telefonált ma nagybátyja, hogy a fiatal leánya ott hirtelen meghalt. Haláláról közlelbi értesítés nem érkezett, de városzerte osztoznak a kir. közjegyző családjának mélyszégyenében s mindenki őszinte szívből sajnálja a kedves ifju ragyogó szépségű leányt, aki élte viruló tavaszán hirtelen meghalt.

— A városi közlélmelési hivatal új helyisége. Lapunkban már rámutattunk, hogy a közlélmelési üzemnek a városházán sok tolongást idéző s a többi hivatalokat is zavarja munkájában a járőkelők nagy sokasága. Mindezeket figyelembe véve a városi tanács ma bérbe vette az iparbank emeleti helyiségeit, ahol az élelmelési ügyosztályokat egyesíteni fogja. Jó lesz ez a közönségnek is s jó a városnak is. A bérbevétel fölött a hétfői közgyűlésen fognak végérvényesen dönteni.

— Két vagy három hústalan nap lesz hetenkint. A legutóbb elrendelt vágómarhatekervirálás komoly akcióra serkentette több megye gazdaközönségét. Az akciónak meg is lett az eredménye. Amint értesülünk, a kormány azzal a tervvel foglalkozik, hogy aratás után újból életbe léptetni a hústalan napokat. Az állatállományt nagymérvű szükségletei annyira igénybe vették, hogy a polgári lakosság hús fogyasztásának korlátozását nem akarjuk, haladéktalanul el kell rendelni. A helyzet olyan, hogy két, sőt három hústalan nap elrendelésére lesz szükség. Az összes állatonyesztó vármegyék ily helyzetben lesznek az új rekvirálás folytán, mely viszont a hadsereg ellátása miatt föltétlenül szükséges volt. Ertesülésünk szerint az Omge teljes erejével lép föl, hogy a hústalan napok elrendelésével mentse meg a marhaállományt. S a fogyasztó közönség zöme ezt nem nagyon bánja. Hiszen a lehetetlenül magas husárak miatt a legtöbb család ugyis hetenkint 5-6 hústalan napot tart.

— Zsirjegyek kiadása. A közlélmelési ügyosztály azok számára, akiknek háztartásukban zsírdeák nincs, a holnapi napon ismét zsírjegyeket ad ki. Az utalványokért a városházán a kistanácsteremben kell jelentkezni.

Gabona kiváltás. Azok, akik esütörtökön gabonabeszerzési utalványt kaptak, f. hó 19-én pénteken a haditermény bizományosának raktárházánál (az acev. állomás mellett) a gabona kiváltása végett okvetlenül jelentkezzenek. A gabona kiváltását a beszerzési utalvány sorszáma rendjében teljesítik.

A makói üzleteket holnaptól kezdve hat órákor zárják. A makói kereskedelmi alkalmazottak egyesülete megegyezett a makói kereskedőkkel arra nézve, hogy tekintettel a nagy áruhiányra s a rendkívül meleg időjárásra, üzleteiket ezentúl, további intézkedésig este 6 órákor fogják bezárni. A közönség jól teszi, ha ehhez az új rendhez tartja magát a vásárlásainál.

Országosan elrendelik a kötelező menürendszert. A Közélelmezési Hivatal napok óta beható tárgyalásokat folytat a vendéglős ipartársulat megbízottaival a menürendszernek az egész ország területén való alkalmazásáról. A tárgyalások eredménnyel jártak és a legközelebbi napokban megjelenik a kormány rendelete, amely végleg szabályozza a vendéglői étkezés rendjét. A rendelet alapelve az, hogy a sokféle étel mellőzésével lehetőleg kevés számú ételre készüljenek el a vendéglősök és hogy az étlap szerint való étkezés helyett előírt menü álljon fix áron a vendégek rendelkezésére. Alapelve továbbá az, hogy a menü legyen a vendéglői kiszolgálás legfontosabb része. A rendelet a vendéglőket különböző osztályokba sorozza. Minden vendéglős köteles menüt kiszolgáltatni, amelynek árát előre meghatározzák. A menü mellett jog lesz azonkívül az első kategóriába tartozó vendéglőknek ugynevezett luxus ételek kiszolgálása is. Luxus-ételek alatt értendő: kaviár, pástétó, finom hal, bizott hú, szárnyas vad, fácán stb. Még a luxus-ételeknek az árát is maximumálják. Gondoskodni fognak azonkívül arról is, hogy a legigénytelenebb osztályok részére három-négy koronás menü is kapható legyen. Az erre vonatkozó rendelet a legközelebbi napokban várható.

SZINHÁZ

„Megnyílik a színház.”

Szombaton ismét megnyílik a Hollosy Kornélia színház és a régóta várt Nádasy színtársulata megkezdte az előadásokat. Első előadásul a rendkívül mulatságos *Az arany pók* című vig operett kerül színre, a vezetőszerepekben: Révész Ilonka, Szabeny Margit, Nádasy, K. Pinter Irma, Komlós Vilmos, Rónai, Kürthy, Garai, Tiszai és az új bonvivat Tibor Dezsővel, aki a Király színház színpadáról jött hozzánk. — Vasárnap délután olcsó árakkal Holdy Juci felléptével *Lavotta szerelme* van műsoron, míg vasárnap este másod-

szor is *Az arany pók* megy. Mindenik előadás iránt óriási az érdeklődés. A színház pénztár ma, pénteken reggel 8 órákor nyílik. Az esti pénztárnyitás 6 órákor lesz. — Az előadások pontosan 8 és egyegyed órákor kezdődnek.

REGENY

A patakmalom tündére.

Irta: Tölgyessy Mihály.

Minden jog fenntartva.

— Jól van! mondá erőltetett nyugalommal. Tudom már, mi a célotok! Tüntetni akartok és célotok elhítenni a világgal, mintha mi tőlünk nem volna maradtok. Pedig megfordítva áll a dolog! Meg vagyok győződve, hogy beünket senki sem fog elítélni! tegyetek hát, amit akartok.

Ezzel hátat fordított nekik és kiment. Eteleka halgatott, míg fivérének léptei el nem hangzottak. Aztán ily szókkal fordult anyjához:

— Így van jól! Így már hamarabb közelítünk a kifizött célhoz! Amit Dinnyés nem tudott megvalósítani, azt majd megcsináljuk mi.

— De sietünk kell! vélekedék a méltóságos asszony. Györgynek erős természete van! Nehány nap alatt talpra áll és akkor csakugyan elutaznak innét.

— Talán mindjárt elutazásuk után megbetegedhetnél mama!

— Az nagyon hamar lenne!

— Oh nem! Azt fogjuk okni adni, hogy nagyon szivedre vettél fiadnak szívtelen magaviseletét! Elűzött a háztól s te e miatt súlyos betegségbe estél.

— Igazad van leányom! Világgá kürtöljük, hogy el vagyunk üzve. Elemér kompromittálva lesz a világ előtt, a közvélemény állást foglal ellene s végre is be kell hogy adja a derekát.

Anyja és leánya az utjertv által egészen el volt ragadtatva s biztosra vették, hogy győzni fognak! Es ha Elemér önképt le nem mond Ilonkáról — nos akkor majd az utóbbit elteszik az utból.

13. fejezet.

A harc kezdődik.

Elemér haragosan távozott Csillagvárról. De minél jobban közelített Bugamérhoz, annál jobban kezdett felvidulni. Hiszen ott egy szre-tő szív várja őt! Annak a karjai között feledni fogja a keserűséget, amit tulajdon rokonai okoztak neki.

Ilonka tárt karokkal sietett eléjébe. Elemér feltette magában, hogy a lefolyt jelenetet nem mondja el nevének. Minek őt még jobban keseríteni? Annyit azonban tudtára

adott neki, hogy néhány nap múlva Csillagvárra fognak átköltözni.

Ilonka ijedten tekintett rá. Elemér megérté ezt a pillantást s mosolyogva szólt:

— Tudom már, mitől tartasz! De ne félj! Mire mi oda megyünk, anyám és nővérem már nem lesznek ott.

— Oh Elemér, csak nem mutatnál ajtót nekik?

— Oh nem, kedvesem! Ők maguk akarnak elmenni! Tüntetni akarnak a világ előtt. Ám tegyék.

— Elemér, Elemér, mennyire fájdalom, hogy rokonaiddal miattam úgy meghasonlottál!

(Folyt. köv.)

Makó város hirdetései.

Hirdetmény.

Tudomásomra jutott, hogy egyesek a termelt szilvát állatok etetésére használják fel és erre a célra el is adják.

Mint hogy a fenálló rendelkezések értelmében csupán emberi fogyasztásra vásárolható bárki szilvát és csak olyan mennyiségben, amennyi háztartására szükséges, figyelmeztetem a lakosságot, hogy a szilvát állatokkal megetetni, vagy megsemmisíteni nem szabad.

Akinek felesleges szilvája van, tartozik azt a központi szeszfőzde-nek átadni, ahol azt e hó 19-től kezdve átveszik. — Aki pedig oda kiszállítani nem tudja, jelentse a termelt a fogyasztási adóhivatalnál, s az a helyszínről ki fogja a szeszfőzdehez szállítani. — A termelt szilvapálinkából első sorban azokat részesítjük, akik szilvát adnak el a szeszfőzde-nek.

Figyelmeztetem a lakosságot, hogy a fentiekhez szigorúan alkalmazkodjék, mert aki a kibocsátó hatósági rendelkezést megszegi, vagy kijátsza, vagy megszegésénél, vagy kijátszásánál bármely módon közreműködik, vagy a szeszfőzde ellen bujtogat, az, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és függetlenül a cselekmény miatt a szeszadóra vonatkozó törvényes rendelkezések értelmében esetleg kiróható büntetéstől, hat hónapig terjedhető elzárással és kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Makó, 1918. július 15.

Dr. Petrovics György
polgármester.

Prima befűző **pergamentpapír**, Salyi salicylpótló, **Nep-tum citrompótló** jutányos

árban kapható a

Gyulavidéki Kereskedelmi Részvénytársaságnál, Gyula.

Sürgöncim: COMMERZ.

Hordókat

— minden nagyságban vesz —
Iritz Sámuel özv. cég.

Kiadó föld.

A várostól mintegy 12 kilométerre, a királyhegyesi-ut mentén, Siket Sámuel szomszédságában

ÖT KÖBLÖS FÖLD
gabona vagy kukorica alá kiadó.

Értekezhetni a „Makói Független Ujság” kiadóhivatalában.

Szeszből készült

ECET ESZENCIA

és

PRIMA GÉPOLAJ

jutányos árban kapható a

Gyulavidéki Kereskedelmi Részvénytársaságnál, Gyula.

Sürgöncim: COMMERZ.

A ref. ó-temetőben színes téglából épült

családi sírbolt eladó.

Felvilágosítást a esősz ad.

Az Iritz-féle téglagyárból **hét sovány liba**

elkőborolt. Nyomravezető jutalomban részesül.

KIADÓ FÖLDEK.

Hagyma, vetemény és gabona-termelésre kiadók

IRITZ MIKSÁNÁL.

Prima papírspárga, superior

csomagolópapír,

termény megtöltésére alkalmas cellulose zsák, továbbá prima

cacaóhéjpor jutányos árban kapható a

Gyulavidéki Kereskedelmi Részvénytársaságnál, Gyula.

Sürgöncim: COMMERZ.

Nagy levelező és **verseskönyvek**

kaphatók

KOVÁCS SÁNDOR
papírkereskedésben, Szegedi-u. 1.

A verebesi és bánomi szőlőben szőlő-, gyümölcs- és pusztá-

földek eladó.

Értekezni lehet

Iritz Miksával.

A nem termelő lakosság gabona beszerzése és a beszerzési utalványok kiadása.

Makó város polgármestere ma adta ki a nem termelő lakosság gabona beszerzéséről szóló rendeletét, melyet egész terjedelmében közlünk:

A termés igénybe vételét szabályozó rendelet értelmében gabonát közvetlenül a termelőtől senki sem vásárolhat és ugyancsak a termelő másnak, mint a Haditerménynek terményeit el nem adhatja.

Akik nem termelők és a múlt hét folyamán magukat a nem termelő lakosságról készített összeírásba felvették, a közlelmezési ügyosztály alapján szükségletüket 1918. évi szeptember 30-ig terjedő időre a Haditermény bizományosától (Pongrács Sándortól) beszerezhetik, amennyiben a H. T. a község területén termelt és még itt tároló készletek felett rendelkezik.

A beszerezhető mennyiség személynként csak napi 420 gramm, vagyis fejenként és havonként 7-2 kgr. lisztnek megfelelő havi 10 kg. terményt lehet.

A közlelmezési ügyosztály a gabonabeszerzési utalványok kiadását *f. hó 18-án csütörtökön kezdi meg.*

Aki utalványát ki akarja váltani, az hozza magával a cukorkönyvét, eddigi őrési jegyét és a kenyéredulóját mert másként utalványát semmi körülmények közt sem kaphatja ki.

Miután csak annyi beszerzési utalványt szabad kiadni amennyi gabonakészlet fölött a Haditermény rendelkezik s az utalványok kiállítására sorrendet nem állapítottunk meg. figyelmeztetjük azonban az

érdekelteket, hogy a tolongás elkerülése céljából elsősorban azok jelentkezzenek, akiknek már a készletük fogytán van.

Egy-egy nap előreláthatólag 150—200 drb. utalványnál többet nem lehet kiadni. Az utalványért jelentkezők a reggeli órákban sorszámos kapnak s az utalványokat sorszámmuk rendjében kapják meg.

A beszerzési utalvánnyal a Haditermény bizományosánál kell jelentkezni és pedig mindenkor az utalvány kiállítását követő napon. A Haditermény bizományosa a beszerzési utalványok beváltását csak is a sorszámos sorrendjében eszközölheti s az, aki gabonájának kiváltása végett az előírt napon igazolatlanul elmarad, igényét a beszerzésre elveszti.

Tévedések elkerülése végett ismételtük, hogy a gabona beszerzése végett mindenkor az utalvány kiváltását követő napon kell jelentkezni, vagyis aki utalványát e hó 18-án kikapja, annak e hó 19-én okvetlen len meg kell jelenni. Amennyiben ettől a rendtől el kellene térni, arról az érdekeltek idejekorán értesítenek.

Minthogy a gabona átvevő bizottságok szigorúan ellenőrizni fogják, hogy a nem termelők közül csak azok kapjanak a H. T. útján gabonát, akiknek semmi készletük nincs, ismételtlen figyelmeztetjük a lakosokat, hogy aki időközben cséplőrészt vagy haszonbér konvenció címen gabonához jutott, az a nem termelők közül magát töröltesse ki, mert ellenesetben igen súlyosan lesz büntetve.

Makó, 1918. július 17.

Dr. Petrovics György
polgármester.

Hirdessen

Csanádvármegye legelterjedtebb napilapjában, a

Makói Független Újság

hirdetési rovatában. A Makói Független Újság már a reggeli órákban Csanádmegye összes községeiben olvasható. Táviratai és telefonjelentései a háborús hírekről a legfrissebbek. — Megjelenik naponta négy-ötezer példányban.

Dacára a háború okozta drágaságnak,

hirdetéseket

olcsó árban vesz fel a Makói Független Újság

kiadóhivatala, Szegedi-utca 1. sz.

Már egyszer megjelenő hirdetés után is meg van a kívánt eredmény.

Egyszer megjelenő kishirdetés a Makói Független Újságban

1 korona.

Legfinomabb levélpapírok!

Vászonutánzatú, hártya és erős csont-levélpapírok, bélelt borítékkal, nagy választékban. —

Kivánatra névnyomással. Már 10 darabnál is!

Ceruzák!

Valódi Kohinor tinta- és fekete-ceruzák, Hardtmuth és Faber 2-s és 3-s számúak. Színes-ceruzák fában!

Tinták!

Legfinomabb fekete és színes tinták, mindenféle színben. Első minőségű ruhajelző tinta!

Tollak, tollszárok! Cigaretta hüvely és papír!

Képes-lapokból nagy választék.

Mindenféle papíráruk beszerezhetők

Kovács Sándor papirkereskedésében,
Szegedi-utca 1. szám.